

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2002 Rhif 3012 (Cy 284) (C.96)

TAI, CYMRU

**Gorchymyn Deddf Diwygio Deiliadaeth ar
y Cyd a Lesddaliad 2002 (Cychwyn Rhif 1,
Arbedion a Darpariaethau Trosiannol) 2002**

Wedi'i wneud - - *4 Rhagfyr 2002*

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adran 181 o Ddeddf Diwygio Deiliadaeth ar y Cyd a Lesddaliad 2002(1) a phob pŵer arall sy'n ei alluogi yn y cyswllt hwnnw, drwy hyn yn gwneud y Gorchymyn canlynol:

Enwi, dehongli a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn Gorchymyn Deddf Diwygio Deiliadaeth ar y Cyd a Lesddaliad 2002 (Cychwyn Rhif 1, Arbedion a Darpariaethau Trosiannol) (Cymru) 2002.

(2) Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr “Deddf 1967” (“*the 1967 Act*”) yw Deddf Diwygio Lesddaliad 1967(2);

ystyr “Deddf 1993” (“*the 1993 Act*”) yw Deddf Diwygio Lesddaliad, Tai a Datblygu Trefol 1993(3);

ystyr “y dyddiad cychwyn” (“*the commencement date*”) yw 1 Ionawr 2003; ac

mae cyfeiriadau at adrannau ac atodlenni, oni nodir yn wahanol, yn gyfeiriadau at adrannau o Ddeddf Diwygio Deiliadaeth ar y Cyd a Lesddaliad 2002 ac at Atodlenni iddi.

(3) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys i Gymru yn unig.

Darpariaethau sy'n dod i rym ar y dyddiad cychwyn

2. Bydd y darpariaethau canlynol yn Neddf Diwygio Deiliadaeth ar y Cyd a Lesddaliad 2002 dod i rym ar y dyddiad cychwyn—

(a) adrannau 114, 129, 132, 133, 137 a 142;

(b) yn ddarostyngedig i ddarpariaethau trosiannol ac arbedion yn Atodlen 2 i'r Gorchymyn hwn—

(1) 2002 p.15. Caiff Cynulliad Cenedlaethol Cymru arfer y pŵer o dan yr adran hon ynghylch Cymru yn unig- gweler adran 181(4)(b) o Ddeddf Diwygio Deiliadaeth ar y Cyd a Lesddaliad 2002.

(2) 1967 p.88.

(3) 1993 p.28.

- (i) adrannau 115 i 120, 125, 127, 128, 130, 131, 134 i 136, 138 i 141, 143 i 147, 160 i 162; a
- (ii) adran 180 i'r graddau y mae'n berthnasol i'r diddymiadau hynny yn Atodlen 14 a nodir yn Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn;
- (c) adrannau 74, 78, 80, 84, 92, 110, 122, 151 to 153, 156, 164, 166, 167, 171, 174 ac Atodlen 12, i'r graddau y maent yn rhoi pŵer i wneud rheoliadau.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(4).

4 Rhagfyr 2002

D. Elis-Thomas
Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

---

(4) 1998 p.38.

ATODLEN 1

Erthygl 2(b)(ii)

DIDDYMIADAU

RHAN 1

<i>Pennod</i>	<i>Teitl Byr</i>	<i>Cwmpas y Diddymiad</i>
1993 p.28	Deddf Lesddaliad, Tai a Datblygu Trefol 1993	<p>Yn adran 5— yn is-adran (1), y geiriau “which is at a low rent or for a particularly long term”, ac yn is-adran (2) (c), y geiriau “at a low rent for a particularly long term”.</p> <p>Adran 6.</p> <p>Yn adran 7(3), y geiriau “at a low rent”.</p> <p>Adran 8.</p> <p>Adran 8A.</p> <p>Yn adran 10— is-adrannau (2), (3) a (4A), a yn is-adran (6), y diffiniad o “qualifying tenant”.</p> <p>Yn adran 13— yn is-adran (2), is-baragraff (i) o baragraff (b) a'r geiriau sy'n dilyn y paragraff hwnnw, ac yn is-adran (3) (e), y geiriau “the following particulars”, y gair “namely” ac is-baragraffau (ii) a (iii).</p>
1996 p.52	Deddf Tai 1996	<p>Adran 105(3).</p> <p>Adran 111.</p> <p>Yn Atodlen 9, paragraff 3 ac is-baragraffau 5(2) a (3).</p> <p>Yn Atodlen 10, paragraff 4.</p>

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

RHAN 2

<i>Pennod</i>	<i>Teitl Byr</i>	<i>Cwmpas y Diddymiad</i>
1993 p.28	Deddf Lesddaliad, Tai a Datblygu Trefol 1993	<p>Yn adran 39— yn is-adran (2), paragraff (b) a'r gair “and” o'i flaen, is-adrannau (2A) a (2B), is-adran nau (3)(c) a (d), ac is-adrannau (4A) a (5).</p> <p>Adran 42(3)(b)(iii) a (iv) a (4).</p> <p>Yn adran 45(5), y geiriau “and (b)”.</p> <p>Adran 62(4).</p> <p>yn adran 94— yn is-adrannau (3) a (4), y geiriau “which is at a low rent or for a particularly long term”, yn is-adran (12), y geiriau “which is at a low rent or for a particularly long term” a'r geiriau “, 8 and 8A”.</p> <p>Yn Atodlen 13, ym mharagraff 1, y diffiniad o “the valuation date”.</p>
1996 p.52	Deddf Tai 1996	<p>Adran 112.</p> <p>Yn Atodlen 9, paragraff 4.</p>

RHAN 3

<i>Pennod</i>	<i>Teitl Byr</i>	<i>Cwmpas y Diddymiad</i>
1967 p.88	Deddf Diwygio Lesddaliad 1967	<p>Yn adran 1— yn is-adran (1), y geiriau “, occupying the house as his residence,” a'r geiriau “, and occupying as his residence,” is-adran (2), a yn is-adran (3)(a) y geiriau “and occupied by”.</p>

<i>Pennod</i>	<i>Teitl Byr</i>	<i>Cwmpas y Diddymiad</i>
		yn adran 1AA— yn is-adran (1)(b), y geiriau “falls within subsection (2) below and”, ac is-adrannau (2) a (4).
		Yn adran 2— yn is-adran (3), y geiriau “and occupied by” a'r geiriau o “and are occupied” hyd at y diwedd, ac yn is-adran (4) y geiriau “or a subletting”.
		Yn adran 3(3) y geiriau “, except section 1AA,”.
		Yn adran 6— yn is-adran (2), y geiriau “in respect of his occupation of the house”, ac yn is-adran (5) y geiriau “or statutory owners, as the case may be,” a'r geiriau “or them”.
		Yn adran 7— yn is-adran (1) y geiriau “while occupying it as his residence”, y geiriau “, and occupying the house as his residence” a pharagraff (b) a'r gair “and” o'i flaen, yn is-adran (4), y geiriau “while so occupying the house” a'r geiriau “occupying in right of the tenancy”, ac is-adran(6).
		Yn adran 9— yn is-adran (1), y geiriau “who reside in the house”, yn is-adran (1A)(a) y geiriau “and where the tenancy has been extended under this Part of this Act that the

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

<i>Pennod</i>	<i>Teitl Byr</i>	<i>Cwmpas y Diddymiad</i>
		tenancy will terminate on the original term date” acis-adran (1C)(a).
		Yn adran 16— is-adran (1)(a), yn is-adran (2), y geiriau “or occupied”, y geiriau “(a) or” a'r geiriau “the freehold or”, yn is-adran (3), y geiriau “the freehold or” a'r amod, ac yn is-adran (4) y geiriau “the freehold or”.
		Yn adran 37— yn is-adran (4) y geiriau “, except section 1AA,”, ac yn is-adran (5), y geiriau o'r dechrau hyd at “but”.
		Yn Atodlen 3, ym mharagraff 6, is-baragraff (1)(d) ac, yn is-baragraff (2) y geiriau “and (d)”.
		Yn Atodlen 4A, ym mharagraff 3(2)(d), y gair “assign”.
1980 p.51	Deddf Tai 1980	Yn Atodlen 21, paragraff 1.
1989 p.42.	Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989	Atodlen 11, paragraff 10.

ATODLEN 2

Erthygl 2(b)

DARPARIAETHAU TROSIANNOL AC ARBEDION

Rhyddfrefniad torfol gan denantiaid ar fflatiau:

1. Ni fydd y diwygiadau a wnaed i Ddeddf 1993 gan adrannau 115 i 120, 125 a 127 i 128 a'r diddymiadau yn Rhan 1 o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn yn cael effaith mewn perthynas â chais am ryddfrefniad torfol—

- y rhoddwyd hysbysiad o dan adran 13 o Ddeddf 1993 mewn perthynas ag ef; neu
- y gwnaed cais am orchymyn o dan adran 26 o'r Ddeddf honno cyn y dyddiad cychwyn mewn perthynas ag ef.

2. Hyd nes y daw adrannau 121 i 124 i rym, mewn achos lle nad oes ond dau denant cymwys o fflatiau a gynhwysir yn yr adeiladau, ni chaiff adran 13(2)(b) o Ddeddf 1993 fel y'i diwygiwyd gan adran 119 ei bodloni oni bydd y ddau denant yn denantiaid sy'n cyfranogi yn ôl y diffiniad o "participating tenants" yn adran 14 o'r Ddeddf honNo.

3. Bydd is-baragraff (2A) o baragraff 4 o Atodlen 6 i Ddeddf 1993 a fewnosodwyd gan adran 128, hyd nes y dygir adrannau 121 i 124 i rym, yn cael effaith fel pe bai'r cyfeiriad at aelodau sy'n cyfranogi yn gyfeiriad at denantiaid sy'n cyfranogi yn ôl y diffiniad o "participating tenants" yn adran 14 o'r Ddeddf honNo.

Prydlesi newydd i denantiaid fflatiau

4. Ni fydd y diwygiadau a wnaed i Ddeddf 1993 gan adrannau 130, 131 a 134 i 136, y diddymiadau o adrannau 5, 7, 8 ac 8A o'r Ddeddf honno yn Rhan 1 o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn a'r diddymiadau yn Rhan 2 o'r Atodlen honno yn cael effaith mewn perthynas â chais am brydles newydd o fflat—

(a) y rhoddwyd hysbysiad o dan adran 42 o Ddeddf 1993 mewn perthynas ag ef; neu

(b) y gwnaed cais am orchymyn o dan adran 50 o'r Ddeddf honno

cyn y dyddiad cychwyn mewn perthynas ag ef.

Rhyddfrefiniad ac estyn prydles ar gyfer tai ar lesddaliad

5. Ni fydd y diwygiadau a wnaed i Ddeddf 1967 gan adrannau 138 i 141 ac adrannau 143 i 147 a'r diddymiadau yn Rhan 3 o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn, yn cael effaith mewn perthynas â chais am ryddfrefiniad neu brydles estynedig o dŷ—

(a) y rhoddwyd hysbysiad o dan adran 8 neu 14 o Ddeddf 1997 mewn perthynas ag ef; neu

(b) y gwnaed cais am orchymyn o dan adran 27 o'r Ddeddf honno

cyn y dyddiad cychwyn mewn perthynas ag ef.

Rheolwyr a benodwyd gan dribiwnlys prisio lesddaliad

6. Ni fydd y diwygiadau a wnaed i Ddeddf Landlord a Tenant 1987(5) gan adrannau 160 a 161 yn cael effaith mewn perthynas â chais a wnaed o dan Ran II o Ddeddf Landlord a Tenant 1987 cyn y dyddiad cychwyn.

Y seiliau dros wneud cais i amrywio prydles

7. Ni fydd y diwygiadau a wnaed i Ddeddf Landlord a Tenant 1987 gan adran 162 yn cael effaith mewn perthynas â chais a wnaed o dan adran 35 o Ddeddf Landlord a Tenant 1987 cyn y dyddiad cychwyn.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn ar 1 Ionawr 2003 yn dwyn i rym ddarpariaethau amrywiol o Ddeddf Diwygio Deiliadaeth ar y Cyd a Lesddaliad 2002 mewn perthynas â Chymru, yn ddarostyngedig i'r darpariaethau trosiannol ac arbedion yn Atodlen 2.

Mae'r darpariaethau yn darparu ar gyfer newidiadau i'r canlynol:

- (a) rhyddfrefniad torfol gan denantiaid fflatiau: adrannau 114 i 120, 125, 127 i 128;
- (b) caffael prydles newydd i denantiaid fflatiau: adrannau 129 i 136;
- (c) rhyddfrefniad ac estyn prydles gan denantiaid tai: adrannau 137 i 147;
- (ch) ceisiadau i dribiwnlys prisio lesddaliad i benodi rheolwr ar flocc o fflatiau: adrannau 160 a 161; a
- (d) y seiliau dros wneud cais i amrywio prydles: adran 162.

Mae'r Gorchymyn hefyd yn dwyn i rym ddiwygiadau canlyniadol a diddymiadau mewn Deddfau eraill.